

mortuus, aut sanus: vide numer. 1789.

1823 Votum negativum, v. g. non bibendi vinum die Veneris, obligat ad tot peccata, quod vicibus frangitur: non sic votum positivum, v. g. jejunandi die Veneris; unde toutes peccas; quoties eo die vinum bibis; non tamen quoties comedis, ut de p̄cepto affirmativo, & negativo, cui votum aquivaleat, discutimus.

1824 Unde si vovisti jejunare in pane, & aqua, solum peccas prima vice bibendo vim.

1825 At si vovisti hac die jejunare, si comedisti carnes, solum te peccasse prima vice, tenet Anton. à Spir. S. tom. I. tral. 5. dis. 2. sett. 25. num. 362. cum Tamb. & pluribus.

Peccare vero toutes, quoties carnes comedis, dico cum Castrop. & Suarez: disparitas est, quia primum votum non est negativum de abstinentia à vino, sed affirmativum de jejunio sub mortificatione panis, & aquæ, quale jejunium per primum vini potum fit impossibile: secundum est de jejunio absolute, & quia jejunium includit pro altera parte essentiali p̄ceptum negativum de abstinentia, quod per primam transgressionem non fit impossibile, idèo peccas, quoties bibis.

Imò in measententia, quod dispensatus ad carnes, ex quo cibi quadragesimales ei nocent, non fit dispensatus ab unica comedione; iste, qui peccavit prima vice comedendo carnes, tenetur servare sub mortali formam jejunii quoad unicam comedionem; quia jejunium non importat unicam comedionem, ut accessoriam, sed æquè primò unicam comedionem & abstinentiam à carnis.

1826 Alieno voto nemo obligatur, nisi ratificaverit; unde parentes, qui filium Religioni voverunt, tenentur solum illum verè, & non fictè persuadere.

1827 Vota realia impleri debent de proprio. Si non habes, non teneris mendicare. Si vero alius, sive rogatus, sine sponte, velit solvere, quamvis tu possis ex tuo, valet. Vota tamen personalia non adimplentur, nisi per voventem; unde si non potes, non teneris per alium; res namque, non actio alterius potest fieri tua.

1828 Votum mixtum, ex parte, quæ est personale, non potest per alium adimpleri; bene vero ex parte, quæ est reale.

1829 Qui non potest quoad partem personalem, aut quoad realem adimplere, non tenetur commutationem facere in aliud, quod potest. Imò, si ambae partes non sint æquæ intentæ, sed una accessoria, qui non potest

principalem, non tenetur ad accessoriā: v. à num. 1834.

1830 Votum numquam peccandi mortaliter, teneri; quia est de re moraliter possibili, sed non est consulendum ob facilis violatio-nis periculum.

1831 Votum numquam peccandi venialiter, est invalidum, quia est de re moraliter impossibili: aliqui volunt, quod obliget ad vi-tanda mortalia, & venialia graviora. Votum de certo veniali, v. g. numquam mentiendi, tenet. Non sic votum vitandi omne verbum otiolum; aut omnem distinctionem in oratione, quia spectata hominum imbecillitate, est moraliter impossibile.

1832 Si concurrant duo vota incompos-sibilia, impleri debet, quod est melius: si sunt æqualia, quod est prius: si non recorderis, libera est electio. Ratio primi, quia votum est de meliori bono. Ratio secundi, quia prior tempore, est posterior in jure. Sit exemplum. Petrus vovit jejunare in pane, & aqua qualibet sexta feria: item vovit in vigilia D. Rosalia accedere ad montem ad invisendam Sanctam; hoc autem anno vigilia D. Rosalia contingit feria 6. & hæc duo sunt ei incompos-sibilia: in hoc casu adimplere debet votum jejunii, quia est de meliori bono: nam est utilius animæ, utpote magis macerativum corporis; hinc adredimenda peccata sèpè S. Scriptura consulit jejunium, & elemosynam. Tum quia iter sex aut octo milliarium non excusat à jejunio.

1833 Si materia, quæ ab initio fuit possi-bilis, & apta, evadat impossibilis, aut inepta in perpetuum, extinguitur votum; si ad tem-pus, suspenditur pro illo tempore. Si evadat impossibilis quoad partem, tunc si non potest commodè dividiri, ut est adificatio Templi, non teneris ad partem; si potest commodè di-vidiri, teneris ad partem, quam potes; unde si non potes jejunare totum novennarium, quod vovisti, & potes aliquibus diebus, teneris ad illos: v. n. 454. & à 1841.

1834 Si materia potest dividiri, sed una pars sit principalis, alia accessoria, cessante obliga-tione principalis, cessat obligatio accessoriæ; quia ex reg. juris Canon. Accessorium naturam sequi congruit principalis; hinc si vovisti peregrina-tionem Romanam in cilicio, & ibi aliquid offerre: si peregrinatio evadat impossibilis, non teneris ferre cilicium, nec oblationem mitte-re; non enim sunt intentæ per se seorsim, sed dependenter à principali, ut ejus modi: v. n. 1829.

1835 Votum disjunctivum, cujus una pars est materia apta, altera inepta, ut votum de-

se.

recitando Rosarium, aut de danda elemo-syna de furto, est invalidum; quia in voto disjunctivo obligatio cadit æquè primò suprà utramque materiam, cum libertate eligendi utramlibet: adeoque cùm altera sit inepta, nullum est votum.

1836 Si vovisti dare Ecclesie bovem, aut equum, ad nil teneris, si tempore voti, aut anteà equus perierit; quia tempore voti altera pars erat impossibilis. Si vero perierit post votum emissum, teneris ad superstitem, quia cùm obligatio cadat supra utramque partem, & votum in principio fuerit vali-dum, teneris ad alteram. Potes tamen da-re premium partis, quæ perierit, si non sit facta electio; quia libera est tibi electio. Si autem equus perierit absque tua culpa post factam electionem ejus, non teneris dare rem super-stitem, nec premium rei destrucere; quia fa-cita electione, tenebaris solum ad rem elec-tam, & cùm illa perierit sine tua culpa, ad nil teneris, quia res est facta impossibi-lis.

1837 Similiter, si post votum disjuncti-vum Religionis, aut castitatis, ingressus es Religionem, & ab ea ejectus fuisti, non teneris ad castitatem, quia altera pars est redditia impossibilis post ejus electionem: Gobat de voto tom. 3. num. 79.

1838 Eadem ratione hæres tenetur satisfa-cere votum reale defuncti, qui votum disjuncti-vum emiserat, cujus una pars erat perso-nalis, & altera realis, si ille, dum vivebat, par tem personali ratione elegerat; Ant. à Spir. S. tom. I. tral. 5. dis. 2. sett. 11. Castrop. dis. 1. de voto punti. 12. num. 28.

1839 Obligatio voti realis transit ad hæ-redes, si illi bona hæreditatis receperint. Insuper salva legitima hæredis, quæ non potest à testatore gravari debito voluntario, (quale est votum, aut legatum pium) nec hæres te-nerunt illud solvere, nisi juxta sufficientiam hæ-reditatis: v. n. 2053.

1840 Item Monasterium, si constituantur hæres voventis, ob ejus mortem, teneris illius vota realia adimplere; si minimè si con-stituantur hæres ob professionem Religiosam ab eorum misericordia; quia per professionem Religiosam extinguntur omnia vota, tam persona-lia, quam realia. Vota autem tempore hæ-reditatis extinctæ non tenetur solvere hæres.

Si autem vota fuerint à tertio acceptata, probabilius est, quod teneatur Monasterium sol vere. Com. contra Castrop. de voto dis. 1. punti. 16. n. 7.

1841 Si vovisti aliquid faciendum deter-minato tempore, tunc si votum fuit factum

cum intuitu ad tempus; ut si vovisti jeju-na-re ferias sextis, audire sacrum Sabbatis; eo transfacto cum, aut sine culpa, cessat obliga-tio: quia est præfixus terminus. Nec præ-venire teneris, si impedimentum prævidisti, quia ad id te non obligasti, nec solet esse hæc intentio voventis.

1842 Si votum non fuit factum cum intuitu ad tempus, sed tempus designatum fuit ut terminus; ut si vovisti Religionem ingredi intra annum: tunc obligatio non cessat: quia tunc non est determinatum tempus ad finien-dam obligationem, sed ad præscribendum terminum, ultra quem non differatur: unde etiam post illud debes implere. Mendo in epि-ter vorum n. 60.

1843 In dilatione datur parvitas materiæ. Imò publica necessitas aut utilitas permittit dilationem in voto, quantumvis gravi, aut reservato. Gobat tom. 3. de voto n. 87.

1844 Item satisfacis, anticipando; si votum non fuit missum intuitu, sed ex devo-tione talis præfixi temporis, ver. gr. feria sexta.

1845 Si non determinasti tempus, teneris implere, cùm primum commodè potes.

1846 Ly, Cùm primum, intelligitur non physicè, sed moraliter, hoc est data tempo-ris opportunitate, & occasione, juxta pru-dentis arbitrium.

Quantum ad peccatum mortale, Cajet. Nav. & alii apud Ant. à Spir. S. tom. I. tral. 5. dis. 2. sett. 18. n. 320. absolútè tenent, executionem talium votorum, quibus non est tempus præ-fixum, posse differri, quamdiu vovent voluerit, dummodò non sit periculum oblivionis, vel non adimpletionis. Castrop. docet, dilationem sex mensium post datum opportuni-tatem, esse notabilem, & inde mortalem. Le-desma in voto Religionis, dilationem duorum, vel trium annorum putat non esse mor-talem, si non sit periculum oblivionis, aut non impletionis.

Sed rectius Tamb. lib. 3. cap. 12. §. 3. nu. 10. docet, in voto Religionis esse considerandam atatem: nam si voventur sit sexdecim annorum, utique dilatio trium annorum non erit notabilis; secus si quadragesima annorum: n. 1852.

1847 Si determinasti tempus, v. g. dandi elemosynam mense Augusti cum intuitu tem-poris; si ante illud tempus prævideas impe-dimentum, non teneris prævenire: quia obliga-tio est affixa tempori. At si incepto tempore illo, v. g. mense Augusti prævideas impe-dimentum pro fine mensis, teneris prævenire, quia jam es intra tempus obligationis: sicut die fe-bruario.

N. 2. sto,

sto, qui prævidet impedimentum auditionis Sacri, tenetur manè prævenire.

1848 Si vovisti rem determinatam. v. gr. hunc calicem; si pereat, non teneris ad alium; quia fuit præfixa individua materia. Si vendisti, teneris ad pretium; quia eadem materia virtualiter manet.

1849 Si non determinasti quantitatem, satisfacis, dando quantum velis, dummodo non sit tam parvum, ut videaris irridere votum; quia nemo præsumitur se obligare, nisi placet. Si vovisti ingressum & professionem probabile est, cum Diana p. 2. tral. 17. ref. 10. Castrop. tom. 3. tral. 16. disp. 1. punt. 4. à n. 7. & aliis, te posse licet egredi, si expertus sis Religionem propter asperitatem non essetibi accommodam: quia tale votum intelligi debet juxta formam juris communis. Trid. sess. 25. cap. 15. quod annum probationis sub nullitate professionis requirit pro experimento, ut si Religio non placeat, sit liberum egredi, quæ conditio est virtualiter inclusa in voto; ita ut cap. 16. Trid. suspendat omnes renunciationes intra dictum tempus factas.

1851 In votis constituentibus statum Religiosum, & in votis, seu præceptis annexis Ordini Sacro, non potes te obligare leviter; sed tibi liberum est, eum statum eligere, quo electo, sub gravi ad illa teneris; quia qualitas obligationis ibi est ab Ecclesia præscripta.

1852 Votum licet habeat rationem præcepti humani, in quantum est onus liberè impositum ab homine: obligatio tamen illud adimplendi est de jure naturali, & divino:

Fagnan. in lib. 3. pag. 476. De jure naturali: nam ratio naturalis dictat, fidem promissam hominibus esse servandam: ita potiori jure Deo illorum supremo Domino. Item de jure divino, Deut. 23. Cùm voveris Domino Deo tuo, ne tardabis reddere: quia requires illud Dominus tuus, & simoratus fueris, reputabitur tibi peccatum. Psal. 75. Vovete, & reddite Domino Deo vestro. Et Eccl. 5. Si quid vovisti Deo, ne moreris reddere: displices enim Deo infidelis, & stulta promissio: sed quodcumque voveris, redde: multoque melius est non vovere, quam post votum, promissa non reddere.

1853 Ut votum valeat, requiritur acta sufficiens ad mortale, nempe usus rationis, exceptis votis solemnibus Religionis, quæ sunt invalida ante annum 16. expletum, ex præscripto Trid. sess. 25. c. 15. tam pro viris, quam pro mulieribus.

1854 Vota impuberum, & Religiosorum facta non requisito consensu positivo patris, aut Prælaci, sunt valida, si non sint præjudiciales patri, aut Prælato, vel Religioni; scilicet si sint præjudiciales.

1855 Castitas est virtus prohibens omnem delectationem voluntariam venereum, tam internam, quam externam; ita & votum castitatis. Imò voto castitatis ligatus, exiam si fine sua delectatione alium ad pollutio-

nem suis tactibus impellat, aut solum impudicè tangat, tenetur circumstantiam sui voti explicare, quia contra suam castitatem peccat; nam castitas omnem actum venereum & luxuriæ prohibet.

1856 Voto ingrediendi Religionem non satisfacis, si ingrediaris animo egrediendi; quia est collusio. Bene verò, si vero animo permanendi ingrediaris, posse tamen ante professionem egredi, quia tibi Religio non placet. Si vovisti ingressum & professionem probabile est, cum Diana p. 2. tral. 17. ref. 10. Castrop. tom. 3. tral. 16. disp. 1. punt. 4. à n. 7.

& aliis, te posse licet egredi, si expertus sis Religionem propter asperitatem non essetibi accommodam: quia tale votum intelligi debet juxta formam juris communis. Trid. sess. 25.

cap. 15. quod annum probationis sub nullitate professionis requirit pro experimento, ut si Religio non placeat, sit liberum egredi, quæ conditio est virtualiter inclusa in voto; ita ut cap. 16. Trid. suspendat omnes renunciationes intra dictum tempus factas.

1857 De voto castitatis, & Religionis quoad actum conjugalem: vide in matrimonio.

1858 Qui vovit Religionem, non tenetur omnes adire, si abuna, aut altera respuatur; sed aliquot, putè tres, aut quatuor. Tancor. de juram. pag. 591. n. 19. Bussem. Et tunc, si respuatur, est liberà voto: quia implicitè conditionem includit: Si Abbas recipere voluerit. Idem dico, si unam ingressus, ejiciatur.

1859 Qui vovit ingressum in determinatam Religionem, si ab illa non admittatur, non tenetur ad aliam.

1860 Qui post Religionis votum cognoscit se impedimentum habere, ob quod non sit admittendus, vel admissus sit expellendus, non ligatur voto.

1861 Non emisit votum Religionis, nec tenetur eam ingredi. 1. Qui emisit votum volendi Religionis ingressum, sed satisfaciens eliciendo semel actum bona voluntatis. 2. Nec qui emisit votum nolendi in saeculo vivere: sed ei satisfaciens negativè se habendo, non eliciendo scilicet actum volendi in saeculo vivere, nec contrarium: unde ambo possunt matrimonium contrahe-re.

1862 Qui verò vovet se moritum in Religione, seu extra Monasterium non moritum, votum ingrediendi Religionem, & in ea perseverandi promittit: quia non potest quis in Religione mori, nisi eam ingrediatur, & in ea perseveret. Ita L'ander de voto tral. 1. disp. 2. quæst. 6. 7. & 8.

1863 Qui fecit votum promittendi, aut vovendi castitatem, non fecit votum castitatis; unde potest commutari, aut dispensari.

1864 Qui fecit votum peregrinationis Romanam nudis pedibus, si non possit nudis pedibus implere, tenetur accedere modo, quo potest; quia non pendet ab eo modo substantia voti, & qui non potest accessorium, tenetur ad principales; qui verò non potest principale, non tenetur ad accessorium. Hinc, qui vovit ire pedestre, tenetur ire equester, nisi eam circumstantiam ut principalem vovisset, putè ob subeundum eum laborem, vel ob vitandas expensas equi, Mendo n. 63.

RELIGIOSUS CREATUS EPISCOPUS

1865 A Ut Cardinalis, quoad habitum tenetur uti colore sui Ordinis, licet uti possit figura Episcopali. Est autem à die confirmationis electionis factæ à Pontifice liber ab aliis votis præter tria essentialia, & à præceptis Regulæ, ita ut non teneatur amplius ad jejunia, usu laneorum, & reliquis observationibus præscriptis in Regula, Port. ver. Epis. n. 13. Rodr. ver. Epis. c. 68. Thomas Delbene de Inquis. p. 2. dub. 236. sett. 67. Bussem.

Prob. ex c. Statutum 18. q. 1. per illa verba: Statutum est, ut Monachus, quem electio canonica à jugo Regula, & Professionis Monachalis absolvit, & Sacra Ordinatio de Monacho Episcopum fecit, vel legitimus heres paternam sibi hereditatem postea jure vendicandi potestatem habeat. Idque ratione dignitatis Episcopalium.

1866 Idem dicunt de Episcopis titularibus, & addunt, quod si Episcopus Episcopatum resignet, aut ob culpam deponatur, dummodo non degradetur, non tenetur ad regularem observantiam redire; quia retinet eminentiam Episcopalem. Secus de Religioso Cardinali, qui si non est Episcopus, & renunciet, tenetur ad Regularem observantiam, & obedientiam redire.

1867 Non est autem liber à tribus votis essentialibus; quia non definit esse Religiosus,

sed solum est exemptus quoad aliquos affectus paupertatis, & obedientie, juxta decentiam status. At non dispensatur obedientia, sed mutatur in obedientiam Papæ; nec pauper-

tas, quia non acquirit dominium bonorum Ecclesiæ, sed administrationem, liberam tamen quoad suam sustentationem, & causas pias: Est enim (ait D. Bonav. in 4. sent. distinct. 38. §. Ad illud n. 47.) divinorum non dominus, sed dispensator &c. similiter in voto obe-

dientia non est dispensatus, quia omnem obe-

dientiam, quam debebat prius suo Superiori, debet Papa.

RELIGIOSUS MINIMUS

1868 C Reatus Episcopus, tenetur ad vi-tam quadragesimalm, Peyr. tom. 3. priv. cap. 14. n. 3. Montoya, Ledesm. & Vasquez, contra Pelliz. Fagund. Diana p. 3. tr. 2. ref. 50. Bord. ref. 115. num. 29. quia est votum illicis essentiale compossibile; patet ex verbis professionis; Vovo stare, & perdurare toto tempore vita mea sub vita, & regula Fratrum Ordinis Minimorum, perseveranter vivendo sub votis paupertatis, castitatis, ac obedientia, & quadragesimalis vita. Hinc Peyr. cit. n. 2. refert, supremam Inquisit. Hisp. prohibuisse quolibeta Lacerda, donec corrigantur, in quantum dixit, votum vita quadragesimalis non esse essentiale in Ordine Minimorum. Debemus igitur eodem modo discurrere de hoc quarto voto pro Minimis assumptis, quo discurrimus de aliis tribus pro aliis Religiosis.

1869 Tum quia (ut refert Peyr. cit. n. 3.) tres Summi Pont. Paulus V. Gregor. XV. & Urb. VIII. cum tribus Minimis assumptis in hoc voto dispensaverent. Et præsertim Urb. VIII. in examine Patris Francisci Castellani pro Episcopato Capriliensi, eum interrogavit, an factus Episcopus teneretur ad votum vita quadragesimalis, & cum dixisset, non teneri, respondit Papa: Errasti: teneris enim; & parum defuit, ut excluderetur, noluit ramen cum eo disputare. Idem est dicendum de ejectis.

RELIGIOSI PERPETUO EJECTI,

1870 A Ut damnati ad tritemes, tenentur omnino ad castitatem. Eorum vero vota paupertatis & obedientie non sunt extinta quoad substantiam, sed suspensa quoad executionem, & actum secundum, ratione status, cui eorum executio non compatitur; unde non tenentur obedire Superiori regulari, nisi quoad regressum, si arceantur, ut redeant; minimè quoad alia, quia extra Religionem carent Superiore Regulari, & per ejectionem fuerunt constituti extra ejus subjectionem.

1871 Ejecti, bonorum, quæ obtinent, solum habent usum, & administrationem, non dominium, quod acquirunt, non Monasterio, cuius non sunt membra, sed Ecclesiæ, in qua habent beneficium; vel Episcopo loci, si id non habeant, & non sint exempti. Si autem beneficium non habent, & sunt exempti, acquirunt Papæ.

1872 Ejectos, & damnatos ad tritemes non teneri ad præcepta regulæ, docent cit.

DD. quod etiam Pelliz. & Bord. extendunt ad recitationem divini Officii, quatenus hoc est unum de observantiis, & praeceptis regularibus, & quatenus consuetudo recitandi est intra, non extra Religionem. Sed eos ad divinum Officium teheri, docent Rodr. Bonac. Gav. Navar. Suarez, & alii; v. n. 427.

1873 Item dicunt, ejectos non teneri ad alia vota præter essentialia, excepto voto de non procurandis, aut acceptandis dignitatibus extra Religionem, quod semper durat, ex Decr. Urb. VIII. die 21. Maii 1635. Suarez autem, & Bonac. volunt, teneri, etiam ad alia vota specialia.

1874 Ejectus per sententiam, si ante ingressum habeat votum simplex Religionis, post ejectionem non tenetur ingredi alium Ordinem ex vi prioris voti; quia fuit extintum per professionem solemnum. Port.

ÆRE ALIENO GRAVATUS,

1875 Qui prius Religionem vovit, teneri ingressum differre, si brevitempore solvere possit; secùs si non possit, nisi intra longum tempus, & cum periculo damnationis. Potens solvere, si ingrediatur, & profiteatur, profectio est illicita, quia contra justitiam creditorum, sed valida, & tunc nec Monasterium tenetur solvere, nec ipse tenetur laborare, aut egredi ad solvendum, Gobat cum aliis tom. 3. de voto num. 29. & sequ. quia professio Religiosa extinguit omne debitum civile. Insuper est æquivalens cessatio honorum: v. à n. 1115. ad 1223.

Q U A R E S.

1876 Laicus quidam Ordinis Minorum fuit pro Novitio admissus ante annum 18. & professionem emisit anno sequenti contra constitutiones Religionis, & Summorum Pontificum Clem. VIII. & innoc. X. præcipientis, ut nullus pro laico approbatur, qui 20. statim sua annum non explevit, & consequenter, quod non profiteatur, nisi post 21. Et quia id fuit scienter factum tam à Novitio, quam à Superiori; ideo quaritur, An sua professio sit nulla, & inde liber à votis?

1877 Navar. & Castill, apud Peyr. de Prel. q. 3. cap. 1. §. 6. num. 160. tenet, talen professionem esse nullam, & ad nil obligare. Quia quando datur alicui potestas ad aliquid faciendum, & simul præscribitur forma, forma non reservata, actus est irritus.

1878 Resp. tamen, laicum, qui post 16. statim annum expletum, licet ante 21. professionem emisit, esse validè professum, &

teneri ad vota, non obstante scientia defectus & Constitutionum, Bord. ref. 121. n. 14. Pelliz. tr. 3. cap. 1. num. 37. Rodr. Port. & alii cum Peyr. quia allatae Constitutiones solum prohibent, non irritant professionem antea factam, nulla enim est apposita clausula irritans, sicut apponit expressè Trident. contra professos ante 16. atatis annum completum, ac proinde ejus professio tenet, juxta illud ex cap. Ad Apostolicam de Regul. Multa facta tenent, qua fieri prohibentur. Tum quia Pontifices cit. expressè id prohibent non in ordine ad validitatem professionis, sed in ordine ad habilitatem ad labores, ad quos pro Monasteriorum servitio laici sunt destinati.

Idem est etiam proportionaliter pro aliis Religionibus dicendum; quoniam extat Declarationis S. C. Concilii 2. Novembris 1582. quam refert Peyr. de Rel. Prel. q. 3. c. 1. §. 6. num. 160. Superior verò, qui scienter admisit, incurrit in poenas contra male recipientes per cit. Pontifices fulminatas.

1879 Ad rationem in oppositum. Resp. formam illam, quod requiratur annum 20. non esse substantialē, sed accidentalem; ac proinde, ejus defectus non invalidat actum, in rebus namque moralibus forma illa dicitur substantialis, sine qua actus valere non potest, in cuius præscriptione ponitur decretum irritans expressè, v. g. irritum decernentes quidquid contra, &c. vel saltem implicitè, v. g. alter fieri non possit: ut inn. 157. Bord. ref. 138 num. 5. forma verò illa dicitur accidentalis; quæ caret allatis clausulis; & cum hoc secundum pateat in præmissis verbis Constitutionum; sequitur, quod talis forma non sit substantialis, sed accidentalis; & propterea ejus defectus non invalidat actum.

1880 Hac ratione S. Congr. Conc. cit. pro quibusdam juvenibus ante annum 18. professis in Ordin. Minim. ubi præscribitur, quod recipiantur, dummodo ad minus 18. annum attinquent; sancivit, eorum professionem esse validam, his verbis S. Congr. Conc. censuit professionem istorum esse validam, &c.

INTERPRETATIO VOTI
1881 Est strictè facienda, ut minus obliget, ex cap. Ex partibus, de fontibus. Quia votum est onus, quod homo sibi contra libertatem imponit; unde habet vim legis positiva humana: v. n. 1852.

1882 Pro tollenda autem æquivocatione particula, stritè, & benignè, habeas, quod interpretatio voti fieri debeat stricta voto, benigna voventi; quia strictio est ad favorem voventis, & ut minus eum obliget; adeoque

vota

De II. Præcepto Decalogi. Cap. III.

vota sunt intelligenda secundum proprietatem verborum, communem usum loquendi patriæ, hominum acceptationem, & legum dispositiones.

1883 Qui vovit quotidie quid dare pauperi, si hodie non dat, tenetur illud dare cras, quia hæc fuit intentio rationabiliter interpretativa voventis.

1884 Qui vovit singulis mensibus communicare, non peccat, si perduos, aut tres dies differat: quia parum pro nihilo reputatur; & hæc intentio præsumitur in emissione voti.

1885 Si fuisti in mora, sive inculpabiliter, sive culpabiliter, & inde accidit difficultas notabiliter ex parte materiæ pro executione; non teneris, aut saltē suspenditur votum; quia intentio voventis non præsumitur fuisse de te obligando in eventu talis difficultatis. Gobat tom. 9. de voto num. 246.

1886 Qui Panormi existens vovit se bis visitatum B. Virginem Deprani, non satisfacit, si uno accessu Depranum, ibi bis visitet, sed tenetur ad duos accessus; quia ex communia acceptatione per duas visitationes intelliguntur duo ieiunia, seu duæ peregrinationes, Gobat cit. num. 241.

1887 Panormi incola, qui simul, aut successivè vovit peregrinari Romam, & B. Virginem Laureti, satisfacit, si accedat Romam, & inde Lauretum; quia hæc est intentio tacita voventis. Gobat cit. num. 256.

1888 Votum abstinenti ab ovis, non obligat ad abstinentiam lacticiniorum, nec è converso, nisi expressè comprehendat; quia ova, & lacticinia distinguuntur. Voto audiendi Missam quotidie satisfit, si die festo audias tantum unam, sicut ceteris diebus, quia tua intentio interpretatur, ut nulla dies transeat sine Missa. Votum de recitando Rosarium impletur per tertiam partem, quia hæc nomine Rosarii solet accipi.

1889 Votum jejunandi in pane & aqua obligat sub mortali ab abstinentiam, vini, & aliorum ciborum, nisi excuset parvitas materiæ. At si semel illud fregisti bibendo vīnum, aut comedendo alium cibum, non teneris jejunare juxta formam Ecclesiæ; quia jejunium in pane & aqua promisisti, quod per primam vini potionem, &c. est tibi factum impossibile. Nec impletur per panem coctum cum parva quantitate olei, nec per macherones coctos cum sola aqua, quia in 1. casu, licet materia olei sit parva, non est panis & aqua; in 2. licet sit similis farina, in usu hominum non sunt panis; impletur tamen si panem coquas cum sola aqua, sicuti si panem asces;

1890 Qui emisit votum virginitatis, integritate carnis, voluntariè desperita, adhuc tenetur ad votum; quia virginitas, ex Scoto in 4. dist. 1. q. 6. lit. C, est virtus inclinans ad servandam puritatem mentis, & corporis. Hinc virginitas non distinguitur à castitate perpetua quoad absolutum, nempe prout importat propositum continendi perpetuo, sed sołum quoad connotatum, nempe prout connotat integratatem carnis, & carentiam actus præteriti; adeoque integratatem carnis semel desperita, virginitas, licet non possit obligare quoad connotatum, potest obligare quoad absolutum. Scotus in 4. dist. 31. q. unit. lit. C.

1891 Juvenis studiis applicatus emisit votum Religionis, ex aliquo autem defectu scientiæ non est admissus pro Clerico; vel post votum factus est irregularis, ut non possit ascendere ad Ordines; non tenetur ingredi Religionem in statu laicali; quia votum cefsat, quando notabilis mutatio superveniat, quæ rem promissam in alio statu moraliter diverso constitutat. Et onerosum esset obligare ex voto ad assumendum statum laicalem in Religionem eum, qui poterat esse Sacerdos. Eadem ratione ille, qui in adolescentia vovit Religionem, deinde factus senex, vel debilis, non obligatur ingredi Religionem; quia est notabilis facta mutatio.

Q U A R E S I.

1892 Petrus dives post plures annos conjugis filios desperans, vovit dare maiorem partem bonorum cuidam Ecclesie: at quia post votum filiam suscepit, quarit: An votum teneat?

R Esp. tale votum superveniente filio, ceffare; 1. quia est notabilis facta mutatio; 2. quia donatio etiam facta Ecclesiæ, superveniente filio, ruit. Suadetur: donatio facta alteri, quā loco pio, ex communi ruit hac ratione; quia nemo præsumitar rem suam alteri donare in casu supervenientis filii, nisi expresserit se non revocaturum, etiam supervenientibus filiis; unde tales donationes semper imbibunt implicitam conditionem: si mihi non sit filius; quæ ratio æquè militat in casu nostro de donatione facta Ecclesiæ, etiam si sit voto aut juramento firmata. Non obstat ratio opinionis oppositæ; quia Ecclesia non succedit loco filiorum, sed in defectu filiorum.

Quod si vivente patre, filius, qui supervenit, moriatur, reviviscit donatio, quia sicut in tali donatione dicitur involvi implicita conditio, si filius non sit; & ideo superveniente filio, donatio exiprat: ita in expirazione dici debet involvi aliam implicitam condi-

N 4 tio-